

Zpráva o činnosti Muzea města Mnichovo Hradiště v roce 2024

Personální obsazení

Muzeum mělo v roce 2024 tři stálé zaměstnance, na základě dohod o provedení práce byl zajištěn úklid, pořizování fotodokumentace, lektorská činnost, průvodcovství.

Materiální vybavení

Bylo pořízeno 20 stojanů na výstavy oděvů, sada nových archivních krabic, závěsy do výstavních místností. Na zakázku byla vyrobena z ručního papíru a v kůži vázaná nová kniha pro městskou kroniku.

Stálé expozice

Ve stálých expozicích nedošlo k žádným výrazným úpravám. V oddělení archeologie byly nainstalovány nové informační panely.

Práce se sbírkami

Přírůstky: Muzejní knihovna byla rozšířena o 82 inventárních čísel. Jedná se o knihy s regionální tematikou a nově svázané noviny a časopisy. Obohacena byla řada fondů sbírky archiválií, do fondu kronik přibylo několik kronik BSP závodu LIAZ, cenná je Památní kniha tělocvičné jednoty Sokol Mnichovo Hradiště 1863-1922, kterou získali místní sokolové a odevzdali do muzea.

Obecné sbírky se rozrostly o 69 inventárních čísel. Při příležitosti výstavy o svatbách se podařilo rozšířit sbírku oděvů o dámské svatební šaty, pánské obleky a různé oděvní doplňky. K zajímavým přírůstkům patří prapor selské jízdy z Mnichova Hradiště či obrazy několika místních výtvarníků. Sběrem byly získány předměty denní potřeby minulých dob.

Fotoarchiv byl rozšířen o 20 položek. Jedná se jak o fotografie, tak o filmy, které jsou postupně digitalizovány. K tematicky nejzajímavějším patří film zachycující svatební obřad a následnou svatební hostinu zdejších obyvatel ve 30. letech minulého století. Přínosem je videoarchiv místního občana zachycující běžný život a události ve městě od 70. let 20. století. Na náklady muzea byl již zdigitalizován. Cenné jsou také kopie rodinných fotografií Jany

Friesové, autorky vzpomínkové knihy na Mnichovo Hradiště. Pokračuje dokumentace stavu města a společenských a kulturních akcí.

Pokračuje i zaznamenávání vzpomínek pamětníků – byla pořízena řada nových audionahrávek. Ve spolupráci s Michalem Kvapilem z Agentury Adlien proběhlo nahrávání více než 60 rozhovorů s pamětníky na LIAZ.

Starší nahrávky jsou průběžně přepisovány do textové podoby.

Restaurování a opravy. Restaurovány byly především textilie - korzet, pokrývky hlavy, dámské čepce. Kromě toho byly provedeny drobnější opravy sbírkových předmětů, některé nově získané byly zakonzervovány.

Zapůjčení sbírkových předmětů: Pokračují dlouhodobé zápůjčky. Na výstavu svatebních šatů byly zapůjčeny předměty z Muzea Mladoboleslava, Muzea Českého ráje Turnov, Muzea v České Skalici, v Náchodě, z děkanství Mnichovo Hradiště a od soukromých majitelů. Naopak muzeum zapůjčilo na výstavu do muzea v Českých Budějovicích malířské potřeby Bedřicha Ženíška.

Fotografie z muzejní sbírky byly využity v několika publikacích - katalogu architekta Karla Hubáčka vydaného Severočeským muzeem v Liberci a knize Judaica Bohemiae vydané Židovským muzeem v Praze.

Akce pro veřejnost

Výstavy

Od dubna do konce srpna probíhala dlouho připravovaná výstava **Svatby na Mnichovohradištsku**. Vystaveno bylo několik desítek svatebních šatů z období od 2. poloviny 19. století do 90. let století dvacátého a množství svatebních fotografií ze stejného období. Velká většina jich byla získána sběrem od soukromých osob. Výstava byla doplněna ukázkami ze sbírky svatebních oznámení, svatební tabulí, unikátním filmem a dalšími předměty spojenými se svatbami. Zaměřila se jak na svatby církevní, tak i občanské konané v obřadní síni na radnici v Mn. Hradišti. Otevřena byla 25. dubna přednáškou Aleny Nachtmannové **Svatební zvyky**, která proběhla v obřadní síni zámku. **Komentovaná prohlídka výstavy** s výkladem Lenky Křížové proběhla 16. května. V rámci výstavy se

uskutečnila také **módní přehlídka** svatebních šatů, kterou zorganizovala Hana Vignerová a její Příběh módy. Během trvání výstavy byly natočeny a vysílány Českým rozhlasem dvě **reportáže** o jejím průběhu.

Podzimní výstava **Josef Bavor Obrazy – spirála života** byla zahájena hojně navštívenou vernisáží 12. září. V jejím průběhu se uskutečnila komentovaná prohlídka, při které provázel návštěvníky sám autor.

Další akce

19. března se uskutečnila v kině další **virtuální procházka**. Byla věnována Turnovské ulici. Ačkoliv toto téma bylo již jednou prezentováno, tentokrát byly představeny zcela nové fotografie a záběry.

Ve spolupráci s KČT jsme opět zorganizovali **Vlastivědný výlet s muzeem**. Konal se 2. června, cílem byl Hubálov – zdejší elektrárna i sklářská dílna manželů Urbanových.

Muzejní noc proběhla 14. června v areálu bývalého kapucínského kláštera. Připravili jsme komentované prohlídky objektu a sklepení, hudební vystoupení skupiny Rezekvítek i scénky Divadélka na dlani. Na akci jsme spolupracovali se sdružením Fokus, které má objekt v pronájmu.

V době letních prázdnin proběhly dvakrát již tradiční **dílničky s Jednotou bratrskou**, které se těší mezi dětmi velké oblibě. V roce 2024 byl výrobkem dřevěný basketbálek. Z průběhu druhé dílničky se živě vysílala reportáž pro Český rozhlas.

Zorganizovali jsme **křest knihy** Vratislava Švermy LIAZ Od vzniku do zániku výroby. Uskutečnil se v kině 15. října za velkého zájmu veřejnosti. V listopadu jsme připravili v obřadní síni poděkování starosty města všem, kdo se podíleli na nahrávání vzpomínek na LIAZ.

Tradiční procházka po místním hřbitově **Významní zesnulí** proběhla dne 9. listopadu, byla věnována mnichovohradišťským umělcům – hudebníkům a výtvarníkům, vzpomněli jsme také mnichovohradišťské učitele, kteří se těmito obory zabývali. Jako každoročně jsme i letos položili věnec na hrob Františka Mendíka, tentokrát ho pracovník muzea i sám vytvořil.

Akce pro školy

V průběhu května a června **proběhl výukový program pro školy**. Zúčastnilo se ho necelých 700 dětí ze škol v Mn. Hradišti a okolí. Pod vedením zkušených lektorek děti poznávaly rozdílný způsob života na vesnici a ve městě, seznámily se s některými významnými osobnostmi Mnichova Hradiště. Další **program** byl připraven na **období adventu**. Děti pekly cukroví, zdobily skleněné vánoční koule a svíčky, seznámily se s tradičními zimními sporty a tím, jak byly v minulosti provozovány v Mnichově Hradišti. Akci navštívilo 950 dětí.

Další činnost

Zapojili jsme se do přípravy a realizace **Dnu architektury**, který proběhl pod heslem Proces proměny. Podíleli jsme se na výběru textů a nahrávek pro **poeziomat**. Účastnili jsme se přípravy **naučné stezky** ve městě. Pomáhali jsme s organizací panelové výstavy o Adamu Zalužanském ze Zalužan, kterou připravili pracovníci Akademie věd ČR, v.v.i. Připravili jsme **informační panely** do revitalizovaného areálu **židovského hřbitova**, s jejichž přípravou bylo započato již v předchozím roce.

Zajišťovali jsme prohlídky expozice v **radniční věži**. Jednak v době konání Pojizerského folklorního festivalu, jednak jsme tuto možnost nabídli školám, což několik tříd využilo. Dvě prohlídky se uskutečnily pro zvlášť objednané skupiny návštěvníků.

V roce 2024 jsme řešili téměř **90 badatelských dotazů či požadavků**. Týkaly se archivních dokumentů a historických fotografií. Je potěšující, že se zvyšuje zájem žáků a studentů zdejších škol, případně jejich absolventů studujících nyní na vysokých školách. Značné množství fotografií a archivních dokumentů jsme poskytli také na přípravu regionální učebnice, kterou zaštiťuje MAP. Některé materiály jsme poskytli i do zahraničí, například potomkům rodiny Nohýnkových v USA, kteří naše město navštívili a požádali o pomoc.

Do Kamelotu jsme připravovali články s historickou tematikou, prováděli korektury jednotlivých čísel. Připravili jsme i texty do jiných regionálních periodik.

Muzeum se prezentovalo na sociálních sítích Facebook, Instagram, na svých webových stránkách a na webových stránkách města Mnichovo Hradiště.

Zapojili jsme se do práce kulturní komise, redakční rady Kamelotu. Pokračovali jsme také v prodeji a volném výdeji propagačních materiálů města. Zajišťovali jsme psaní městské kroniky.

Příprava nových muzejních expozic

Hlavním tématem roku 2024 pro nás byla příprava nových muzejních expozic.

Ve spolupráci s odborem investic městského úřadu jsme hledali informace a čerpali inspiraci v řadě muzeí v republice, některá jsme i navštívili. Vytvořili jsme pracovní skupinu lidí, nějakým způsobem s naším muzeem spjatých. Jim jsme předložili předběžný návrh expozic a na dvou společných setkáních jsme se snažili najít stěžejní témata pro nové muzejní expozice a možnosti jejich realizace. Obě setkání i předchozí přípravná jednání vedla facilitátorka Blažena Hušková.

V průběhu září jsme poté vypracovali libreto nových expozic, kde jsme zohlednili některé názory a připomínky členů pracovní skupiny. Libreto bylo součástí výběrového řízení na zhotovitele studie, v němž uspěla společnost Art Consultancy s.r.o.

Návštěvnost

V roce 2024 navštívilo muzeum a akce jím pořádané 4 000 návštěvníků.

Problémy

Problémy zmiňované v předchozích letech přetrvávají. Potěšující je, že proces přípravy nového muzea probíhá.

Jana Dumková